

Kajuit. nieuws

Jaargang 53, nummer 1, Herfst 2011

'Op verhaal komen: daar heb je mensen voor nodig'

Mensen uit alle hoeken van de samenleving vormen samen de Communautaire Gemeenschap Oudezijds 100. Het KajuitNieuws is de spreekbuis van de gemeenschap die in de binnenstad van Amsterdam open en gastvrij is om de zorg voor elkaar te delen met anderen. Oudezijds 100 biedt concreet hulp door inloop, maatschappelijk werk, maatschappelijke opvang, begeleid wonen en medische zorg aan onverzekerden. De woongemeenschap functioneert hierin als gezin en oefenschool die de hulpverlening ondersteunt.

Als werkplaats voor oecumenisch leven zoekt de gemeenschap juist wat ons in de Kerk samenbindt. De gemeenschap Spe Gaudentes is de kerngroep van de gemeenschap en draagt de dagelijkse verantwoordelijkheid. Veel leden van de gemeenschap voelen zich geroepen om te leven en te werken op Oudezijds 100 vanuit het evangelie van Jezus Christus.

Abonnement en informatie

Een abonnement op KajuitNieuws kan ieder moment ingaan. Neem contact met ons op en u krijgt KajuitNieuws thuisgestuurd. De richtprijs is € 8,50. Wilt u meer weten over onze gemeenschap? Neem een kijkje op onze website www.oudezijds100.nl of neem contact met ons op (zie achterzijde). We sturen u graag informatie toe.

Acceptgiro

U kunt ons helpen door voor ons te bidden, ons werk financieel te ondersteunen of als vrijwilliger met ons mee te werken in Amsterdam en Maria ter Claesze (Friesland). Met de bijgevoegde acceptgiro kunt u

- giften overmaken voor het KN-abonnement
- giften overmaken ten bate van ons werk

Productie

Dit nummer van KajuitNieuws werd opgemaakt en gedrukt bij Weevers Grafimedia te Vorden. Redactie en logistiek: Coby Aarnoudse dg, Jelte Gelderloos dg, zr Rosaliene Israël sg, Dorothea Mulder-Derks tg, Lobke Timmerman dg en Annette de Zwart dg.

INHOUDSOPGAVE

Vriendenbrief	3
Welkom en afscheid	7
Impressie van het gemeenschapsweekend Maria ter Claesze, 30 september - 2 oktober 2011	8
Column Kruispost	10
Kroniek	11

Vriendenbrief

Op verhaal komen

Amsterdam, oktober 2011

Aan allen die betrokken zijn bij Gemeenschap Oudezijds 100,

‘...En voor je het weet is heel die zomer al weer lang voorbij...’, zegt een liedje, dat zelf ook al weer uit een grijs verleden stamt. De zomerperiode is een periode waarin veel activiteiten in de gemeenschap op een lager pitje staan dan in de rest van het seizoen, zodat we daarna verfrist en vol energie verder mogen gaan. Voor onze community begint de zomer met de jaarlijkse zomerretraite van ruim een week op een liefst wat afgezonderde plaats. Eén van de dingen waar we het in de retraite over eens werden, is dat het jaarthema voor het komend seizoen *Op verhaal komen* zal zijn. Een term die past bij onze gemeenschap. *Op verhaal komen* kun je niet in je eentje, daarvoor heb je mensen om je heen nodig. Mensen die je opvangen in de hectiek, mensen die naar je luisteren, echt horen wat je te zeggen hebt, ook wat je tussen de regels door zegt. Mensen die zich al dan niet in je relaas herkennen, en ook je verhaal tegen het licht houden en weerwoord bieden.

Zijwegen en kronkelpaden

Zomerretraites zagen er in de jaren negentig, dat is toen ik voor het eerst daarbij aanwezig was, in de uitvoering wat anders uit dan nu. Ik herinner me veel en lange sessies over de gang van zaken in de verschillende DV's. De besprekingen volgden niet de kortste weg van probleemstelling naar oplossing, maar gingen over kronkelpaden met links en rechts gedetailleerde voorbeelden van situaties. Soms wist ik door alle zijwegen met meningen en anekdotes niet meer wat de hoofdgedachte van het betoog was. Anno 2011 menen wij met onze tijd mee te willen gaan. We proberen ook in de zomerretraite efficiënt te werken, zodat we onze kostbare tijd zo goed mogelijk besteden. Als één van ons een poging waagt om aan de hand van een verhaal zijn standpunt te onderbouwen, kijken we elkaar aan en onze blikken zeggen ‘Hm,

als dat maar niet te lang gaat duren' of om nog maar eens een liedje te citeren '...we hebben maar een paar minuten tijd...' Toch weet ik dat de verhalen, de fotoboeken en de anekdotes voor mij onmisbaar zijn geweest, omdat ze concreet maken hoe mensen in de geschiedenis van de gemeenschap zijn omgegaan met elkaar. Omdat de verhalen zowel van crises als van feesten vertellen, en getuigen van al die bijzondere mensen die met even buitengewone karaktereigenschappen al tijdenlang samen leven.

Televisiefuilleton

De verhalen die verteld worden, verbinden ons in het hier en nu. Ten eerste omdat de geschiedenis van de gemeenschap de geschiedenis is van iedereen die daar nu bij betrokken is, of je er pas een maand bent of al jarenlang. Het is ook meer dan geschiedschrijving, het is niet louter een opsomming van feiten, het gaat verder dan dat, doordat we al luisterend het verhaal meebeleven en onszelf er soms in herkennen, meevoelen. Ook al

is het niet onze persoonlijke geschiedenis, het is de geschiedenis van de gemeenschap en daarmee in het heden van ons. Er bestaan televisiefuilletons, die jaren achtereen doorgaan, hoewel regelmatig wisseling van acteurs en hoofdrolspelers plaatsvindt. Toch heet de serie in jaar tien nog het zelfde als in jaar één en de kijker beschouwt het ondanks alle rolwisseling als een doorlopend verhaal. Zoiets is het ook met de gemeenschap. Mensen die veertig, vijftig jaar geleden een rol in het gemeenschappelijk verhaal speelden, zijn op één hand te tellen. Maar toch spelen al die acteurs van vroeger een belangrijke rol in het telkens weer verrassende vervolgverhaal van een uitgebreide familie van komende en gaande mensen in die huizen in de binnenstad van Amsterdam en op Maria ter Claesze in Friesland.

Wat is dat evangelie dan?

De gemeenschap zoals die nu bestaat, is een resultante van al die mensen en gebeurtenissen van de afgelopen decennia. Ze is zich door degenen die vandaag het spel meespelen aan het vormen voor de nabije en verre toekomst. Andere mensen met dezelfde roeping op dezelfde plaats en in dezelfde tijd, hadden ongetwijfeld tot een andere gemeenschap, een andere gemeenschap geleid, terwijl ze als statutaire doelstelling best net als wij 'Het evangelie present stellen in de binnenstad van Amsterdam' gekozen zouden kunnen hebben. Zo'n officiële formulering geeft natuurlijk wel wat richting aan je gedachten, een impressie, maar het wordt niet echt duidelijk wat we daar concreet praktisch mee bedoelen: gaan ze de straat op om bijbels uit te delen, doen ze iets in de stadsdeelraad of doen ze iets met gastvrijheid?

En als je het evangelie present wilt stellen, wat is dat evangelie dan? Het woordenboek geeft ongetwijfeld een kernachtig antwoord op die vraag, of anders doet Wikipedia dat wel. Maar het besef van waarom dat evangelie dan betekenisvol is, komt pas als je tijd en ruimte wil nemen om te luisteren naar allerlei verhalen, gelijkenissen en gebeurtenissen. Daarom komen we dagelijks op verhaal in de kapel. We lezen de verhalen van mensen die tussen hun geboorte- en sterfdag van alles doen wat God toegestaan en verboden heeft, soms tot in de details uitgemeten. De ene keer vertellend van een concrete, herkenbare situatie, de andere keer wel eens te abstract of onmenselijk voor ons vandaag. En als het

te abstract of juist te specifiek is, hebben we nog de liederen. Die zijn vaak wat algemener van aard, en helpen ons, als we de draad kwijt zijn geraakt, de typerende eigenschappen van God en geloof in het oog te houden.

Tussen de regels door luisteren

Door de talloze verhalen en anekdotes uit de geschiedenis van de gemeenschap herken je na verloop van tijd ook een soort patroon, een nauwelijks in woorden te vatten principe dat schuilt achter alles wat er dagelijks gebeurt. Een drijfveer, een roeping. Om de betekenis daarvan te vatten moet je tussen de regels door luisteren, en je hoort op Oudezijds 100 dan de echo van de manier waarop door de gemeenschap het evangelie present wordt gesteld in woorden als:

samen
welkom
luisteren
oefenschool
vorming
heelheid
kwetsbaarheid
wederkerig
wegwijzer

Een nieuw seizoen is aangevangen, wees welkom en kom op verhaal!

W. G. de Bruijn s.j.
prior

Welkom en afscheid

Welkom

Met het begin van een nieuw seizoen heeft het Vaderhuis weer veel nieuwe bewoners gekregen. Danielle en Segolene zijn dit jaar, via het uitwisselingsproject Togetthere, onze diaconaal vrijwilligers. Zij zullen samen met Maike, die een half jaar blijft, dagelijks in het Vaderhuis de handen uit de mouwen steken. Fabian kwam in de eerste week van het nieuwe seizoen en Mihaela een week later. Ook in de andere panden zijn nieuwe mensen komen wonen: Hanne, Willemijn en Matthijs.

Afscheid

We hebben afscheid genomen van Lobke. Een heel klein beetje maar, want ze heeft de gemeenschap als bewoner wel verlaten, maar ze woont nog dichtbij, aan de Oudezijds Voorburgwal. We zien haar nog vaak en ze blijft actief in de gemeenschap. Dus niet getreurd, we hebben er een goede buurvrouw bij!

Impressie van het gemeenschapsweekend Maria ter Cl

oesze, 30 september – 2 oktober 2011

Column Kruispost

Van alle patiënten die op een ochtend voorbijkomen, blijven er sommigen door je hoofd spoken. Voor mij zijn dat de laatste tijd een paar jonge asielzoekers geweest. Ze zijn bekend bij het maatschappelijk werk, gaan soms al naar een instelling van de geestelijke gezondheidszorg, voor gesprekken of een loopgroep, en blijven bij ons komen voor steun en medicijnen.

Een enkeling begint langzaam wat op te knappen, weer wat lichtpuntjes te zien, ook al is asiel-verlening nog helemaal niet zeker. De meesten echter zijn volstrekt zonder hoop, zonder toekomst. Met een heel leven nog voor zich, maken ze nu al een uitgebluste indruk. En dat gaat me aan het hart.

Ze komen met klachten van hoofdpijn, maagpijn, pijn in de nek of in de rug. Allemaal klachten waarvoor wij, medisch gezien, een heel plausibele verklaring hebben. We noemen die klachten psychosomatisch, en dat leggen we ook uit aan de patiënt. En we hebben pillen, pijnstillers, zuurremmers, spierontspanners, noem maar op. Maar de klachten blijven, de pijn gaat niet weg. De patiënt blijft bij ons terugkomen. Hij verwacht dat we hem behandelen, want wij kunnen hem beter maken, wij zijn de doktoren...

En ik? Ik voel me machteloos, met al m'n kennis niet in staat om deze patiënt te helpen.

O ja, ik luister naar z'n klacht, z'n verhaal, ik geef hem advies en z'n pillen. Maar ondertussen vraag ik me af of het niet anders moet met onze behandeling van deze asielzoekers.

Zeker, het aantal asielaanvragen is gedaald de laatste jaren en daalt nog steeds. Maar het aantal asielzoekers dat al jaren in onzekerheid leeft over de eigen toekomst is nog veel te groot. En het aantal afgewezen asielzoekers dat niet terugkeert naar het land van herkomst maar 'onderduikt' is ook veel te groot. Velen proberen op medische gronden opnieuw een asielaanvraag te doen. Ik wil hier niet oordelen over de juistheid van zo'n verzoek, dat doet de IND, de Immigratie- en Naturalisatie Dienst. Ik heb hier ook niet over de 'economische' vluchtelingen, die op goed geluk hier naartoe komen, hoe begrijpelijk zo'n vlucht ook is.

Het gaat hier om die groep van ‘echte’ asielzoekers, gevlucht voor geweld, getraumatiseerd, zonder geld, zonder werk, zonder toekomst, zonder dak boven het hoofd.

Hoe krijgen ze ooit weer een menswaardig bestaan?.

Dit jaar viert de afdeling Sociale Geneeskunde AMC/UvA haar 50-jarig bestaan.

Haar eerste hoogleraar, Arie Querido, was een groot voorvechter van de idee dat de patiënt in z’n context dient te worden gezien. In zijn oratie, februari 1952 (!) zei hij het zo: ‘De fundamentele situatie arts-patiënt heeft altijd de gehele mens in al zijn relaties en verbindingen omvat, want alleen met deze omvattende conceptie als basis kan de arts zijn taak vervullen.’

Als er één groep patiënten is voor wie dit bij uitstek opgaat, is het wel deze groep asielzoekers.

Wanneer zijn wij in Nederland in staat en bereid om dát voor hen te realiseren?

*Bertha van Knippenberg-van den Berg
arts Kruispost*

Kroniek

Gemeenschap in de zomer

In de zomermaanden is het altijd wat rustiger in de gemeenschap. Veel mensen maken van die rust gebruik om buiten de stad van de zomer te genieten, toch was het niet helemaal stil. Twee keer per week werd er gezamenlijk gegeten en de ochtend- en avondgebeden in de kapel gingen gewoon door, al was het soms met maar twee of drie mensen.

Op het prachtig vernieuwde dakterras van Oudezijds Voorburgwal 93-achter waren bij mooi weer altijd wat mensen te vinden die van de schaarse uren zon die deze zomer bracht, genoten.

Door twee bewoners werd een grote barbecue georganiseerd. Gemeenschapsleden, vrienden, burens en collega's waren uitgenodigd. Het eerste vlees lag net op het rooster, toen het begon te stortregenen. Binnen een mum van tijd stond de steeg onder water en stonden alle ruimtes beneden, ook de Refter, de Kajuit en Kruispost, blank. Toen het water was opgedweild, werd de barbecue weer aangestoken en werd het extra gezellig!

Vierdagen

Augustus was dit jaar voor de gemeenschap een bijzonder feestelijke maand. Op 5 augustus traden Ton en Wiebke in het huwelijk. Ze gaven elkaar in de Stopera het jawoord en daarna werd hun huwelijk ingezegend in de Jeruzalemkerk. Enkele gemeenschapsleden luisterden de feestavond op de binnenplaats op met live muziek. Op 12 augustus was het feest in Frankrijk. br Rik en zr Lyke vierden daar hun 25-jarig huwelijksjubileum en verschillende gemeenschapsleden waren afgereisd om te delen in de feestvreugde.

Op 20 augustus trad onze maatschappelijk werkster Maria in Amersfoort in het huwelijk met 'haar' Tom. Op 1 augustus werd Eljeroh geboren, zoon van Jelissa. En een vreugdevolle dag was het ook op 28 augustus, toen Jobbe, zoon van tochtgenoten Sjoerd en Dorothea, en Kasper, zoon van br Sjoerd en zr Rosaliene,

werden gedoopt in de Oude Kerk. Na de dienst was er een feestelijke lunch in de Kapittelzaal.

Meeleven

Verschillende gemeenschapsleden werden geconfronteerd met ziekte en korter of langer verblijf in het ziekenhuis. Margje, maatschappelijk werkster voor Kruispost, moet één dezer dagen een ingrijpende operatie ondergaan, waarna ze een tijdlang zal moeten aansterken. Hannah en Michele verwachten een tweeling. Op het moment van schrijven verblijft Hannah in het ziekenhuis in afwachting van de geboorte van de tweeling. We wensen hen allen heel veel sterkte.

Op zondag 4 september overleed Peter Maas. Peter gaf leiding aan Healing Rooms Amsterdam, die in het verleden gebruikmaakte van de ruimtes op Oudezijds 100. Wie Peter wel eens ontmoet heeft, zal zich hem herinneren als een gedreven mens met een groot hart voor zieke en beschadigde mensen in deze stad. We wensen zijn vrouw Mardy en kinderen en alle betrokkenen bij Healing Rooms Gods nabijheid toe.

Bezoeken

In juli verbleven er enkele logees in het Vaderhuis. Er was familiebezoek uit Hongarije, twee broers van Daniël, en familiebezoek uit Zeeland, Coby's broer met zijn gezin.

Zoals eerder gezegd verlieten veel gemeenschapsleden Amsterdam deze zomer voor kortere of langere tijd, om even

op adem te komen, dichtbij of ver weg. Het blijft belangrijk om elkaar ook na de zomermaanden niet uit het oog te verliezen. Zo brachten br Sjoerd, br Leo en Sjoerd in september een bezoek aan zr Seraphim. Marco fietste met twee vriendinnen naar Friesland om Judith te bezoeken op Maria ter Cleasze.

Op 23 september vertrok Dorothee - dochter van br Rik en zr Lyke - voor acht maanden naar Oeganda om te gaan werken bij het ontwikkelingsproject in Kishenyi waarmee Oudezijds 100 verbonden is. Zij werd vergezeld door br Rik en een groep vakmensen van één van onze vaste aannemers, die gaan helpen met de bouw van een school en een ziekenhuis. br Rik en de bouwers bleven ruim een week en hebben gereedschap en bouwmaterialen meegebracht. De bouwlieden maakten van de gelegenheid gebruik om de lokale bevolking te laten delen in hun vakkennis en na thuiskomst blijft het bedrijf het project steunen. Een mooi praktisch voorbeeld van maatschappelijk verantwoord ondernemen!

Gemeenschaps- weekend

Het gemeenschapsweekend dat het begin van het seizoen 2011-2012 markeert, vond ook dit jaar plaats in Friesland. Rond het thema *Op verhaal komen* hebben we veel activiteiten ondernomen, waardoor we elkaar en de gemeenschap als geheel beter hebben leren kennen. Elders in dit Kajuitnieuws treft u foto's aan die tijdens het gemeenschapsweekend zijn genomen.

Geloftebevestiging

De geloftebevestiging is dit jaar op 31 oktober, de dag die in ons calendarium aangeduid wordt met *Feest van de Eenheid van de Kerk*. De huidige tochtgenoten Sjoerd en Dorothea zullen als postulant toetreden tot de communiteit. Coby Aarnoudse en Marco Klaue verbinden zich voor een jaar als tochtgenoot. Om praktische redenen vindt de viering plaats in de Christ Church aan de Groenburgwal 42, aanvang half acht 's avonds. Van harte welkom!

31 oktober, de dag waarop Maarten Luther in 1517 zijn beroemde thesen aansloeg op de deur van de kloosterkerk in Wittenberg, geldt symbolisch voor het begin van de Reformatie. Sommigen, die de kerkelijke actualiteit wat preciezer meemaken, weten van een gemeenschappelijke verklaring tussen de Lutherse Wereldfederatie en de Rooms-Katholieke kerk, op 31 oktober 1999 in Augsburg ondertekend, een gebeurtenis van bijzonder gewicht. Oudezijds 100 kent als de ziel van haar essentie de eenheid van de Kerk en wil, krachtig maar bescheiden, daarop gericht zijn. Dan past het niet om alleen maar naar breuken in het verleden te kijken, maar die om te buigen naar instrumenten voor de toekomstige eenheid. Daarbij zoeken wij aansluiting bij de Anglicaanse versie, die deze datum koppelt aan de volgende twee dagen. Op 31 oktober vieren wij dan 'the Saints below'. Het feest krijgt in onze setting een bijzonder accent, doordat het tegelijk de stichtingsdag is van de Gemeente (1964) en van de inzegening van de Allemanskapel van St Joris (1977).

Uw chroniqueur

vanuit *gemeenschap* Spe Gaudentes

Communitaire Gemeenschap Oudezijds 100

Oudezijds Achterburgwal 100
1012 DS Amsterdam
t 020 - 626 66 34
f 020 - 627 72 83
info@oudezijds100.nl
<http://www.oudezijds100.nl>

Voor giften:
Stichting Vrienden van Oudezijds 100
ING, 56295